

Een preek van J.C. Philpot: Levende klachten

*uitgesproken in de Voorzienigheidskapel, Eden Str., London op zondagmorgen, 23 augustus 1846
overgenomen uit Tien predikaties, deel 4*

‘HEERE, voor U is al mijne begeerte: en mijn zuchten is voor U niet verborgen.

Mijn hart keert om en om: mijne kracht heeft mij verlaten: en het licht mijner ogen, ook zij zelve zijn niet bij mij.’ Psalm 38 :10, 11

Wanneer ik zou zeggen, dat een levende ziel nimmer begeerten heeft, nimmer zucht of hijgt: dat haar kracht haar nimmer verlaat: en dat het licht harer ogen nimmer wordt weggenomen (welke zaken alle in de tekst liggen opgesloten), dan zou ik niet alleen tegen de bevinding van Gods volk spreken, maar ook tegen het uitdrukkelijke Woord der waarheid. Maar, aan de andere kant, wanneer ik zou zeggen, dat het volk des Heeren altijd vervuld is met begeerten: dat zij voortdurend zuchtende zijn naar God: dat hun hart altijd naar Zijn tegenwoordigheid hijgt: dat hun kracht hen altijd ontbreekt, en dat het licht hunner ogen nimmer bij hen is, dan zou ik evenzeer tegen de onderwijzingen van de Geest Gods in het hart van Gods volk spreken, en tegen het uitdrukkelijke Woord der inspiratie. Alles in de natuur draagt het stempel van verandering en beweging: en deze verandering en beweging staat ook gestempeld op alles in de bevinding.

De lente volgt op de winter, de zomer op de lente, de herfst op de zomer, en de winter op de herfst.

De dag volgt op de nacht, de regen komt na de droogte, en de droogte volgt op de regen. De maan wast en neemt af: de eb- en vloedgetijden der oceaen wisselen elkaar af. De man wordt als zuigeling geboren, groeit als kind op, wordt een jongeling, en sterft tenslotte. Op deze wijze is de verandering en de beweging in het algemeen op de natuur gestempeld. En zo gaat in het koninkrijk der genade de verandering en de beweging almaar voort: terwijl wij lezen ‘dewijl bij hen gans geen verandering is, en zij God niet vrezen.’ (psalm 55:20). De psalmen zijn een handboek der bevinding van een christen. Hierin zien we de eb- en vloedgetijden, de veranderingen en bewegingen der levende zielen: en hierin vinden we van tijd tot tijd onze eigen bevinding getekend, door de vinger des Geestes, voor zover de Heere ons moge hebben geleerd. Het volk des Heeren is in sterke mate onderworpen aan vleselijkheid en duisternis, aan hardigheid, dodigheid, dorheid, en aan lauwheid: en soms schijnt er maar juist zoveel leven in hun ziel te liggen, dat ze deze dingen voelen, en eronder zuchten. Daarom roepen zij tot de Heere onder deze gevoelens: zij kunnen die vleselijkheid, en donkerheid, dorheid en dodigheid, welke bezit van hen schijnt te hebben genomen, niet verdragen. Met deze lasten komen zij tot de troon der genade, de Heere smekende Zijn werk in hun hart te verlevendigen. En hoe antwoordt de Heere op hun gebed? Merendeels niet op de wijze, welke zij verwachten.

Hij antwoordt hen door een zekere zware bezoeking, een zekere slag in de voorzienigheid, of in de genade, welke hen heel zwaar treft: maar de uitwerking is, dat hun ziel wordt wakker geschud, dat het hen vuriger doet zijn, en dat het hen ertoe brengt tot de Heere te roepen om die duisternis, dodigheid, en dorheid, waaronder zij tevoren zuchtende waren, weg te nemen. In deze psalm giet David de gevoelens van zijn ziel voor God uit: hij ligt onder een gevoel van het ongenoegen Gods: zijn zonden worden voor ogen gesteld: zijn ongerechtigheden worden ontdekt in geheel hun walgelijke en verschrikkelijke karakter: zijn hart is in hem ter neergebogen onder een ontdekking van de verdorvenheden van zijn gevallen natuur. Hij roept: ‘O HEERE, straf mij niet in Uwen groten toorn, en kastijd mij niet in Uwe grimmigheid. Want Uwe pijlen zijn in mij gedaald, en Uwe hand is op mij nedergedaald. Er is niets geheels in mijn vlees vanwege Uwe gramschap: er is geen vrede in mijne beenderen vanwege mijne zonde. Want mijne ongerechtigheden gaan over mijn hoofd: als een zware last zijn ze mij te zwaar geworden.’ (vers 2—5). Hier hebben we de bevinding van een levende ziel, wanneer de zonde op de consciëntie wordt gelegd: wanneer haar ongerechtigheden worden ontdekt in het licht en leven van de onderwijzingen des Geestes, en ze bezwijkt voor God onder een gevoelig besef van haar rampzaligheid en ellende. Maar is er geen ander gevoel dan schaamte, schuld en droefheid? Zijn er geen andere gevoelens levendig in het hart dan een verfoeien en verafschuwen van zichzelf, vanwege de geopenbaarde ongerechtigheid? Hier is het grote onderscheid tussen de droefheid der wereld, die de dood werkt, en de droefheid van Gods volk, welke het leven werkt. Er ligt in vleselijke, wereldse droefheid geen roepen tot de Heere, geen hijgen naar Zijn geopenbaarde tegenwoordigheid, geen verlangen naar het licht Zijns aanschijns: geen bewegingen, verbrekingen, geen vertederingen des harten aan Zijn gezegende voeten: maar een duistere wolk van droefheid bezet de geest,

en er is geen lichtstraal, welke door deze duistere wolk heen breekt. Doch daar, waar het licht en leven Gods in het hart ligt, is dit niet zo.

Daar, hoe duister de wolk, welke er boven hangt ook moge zijn, ligt Goddelijk leven in de ziel, hetwelk opheft onder deze last, die er bovenop ligt, en dat worstelt onder deze last, welke het terneerdrukt, en dat niet kan worden voldaan zonder een zekere openbaring van des Heeren tegenwoordigheid en gunst. Dit merken we op in de woorden van de tekst. We vinden David niet alleen maar ter neergebogen onder een gevoel van zonde en schaamte, niet alleen maar bekommerd en bedroefd vanwege de werkingen der inwendige verdorvenheid, en het aan het licht brengen van de verborgen boosheden van zijn hart: maar temidden van deze lasten is er een roepen en zuchten in zijn ziel, of de Heere aan en voor hem zou willen verschijnen, 'HEERE,' zo zegt hij, 'voor U is al mijn begeerte.' enz. Deze woorden zal ik dus, met Gods zegen, verhandelen in de volgorde, waarin deze staan opgetekend: en ik zal trachten hieruit wat te tekenen van de bevinding ener levende ziel in haar uitgangen en begeerten naar de geopenbaarde gunste Gods.

- I. Een krachtige blijk van een levend gemaakt mens.
- II. 'En mijn zuchten is voor U niet verborgen.'
- III. 'Mijn hart keert om en om.'
- IV. 'Mijn kracht heeft mij verlaten.'
- V. 'En het licht mijner ogen, ook zij zelven zijn niet bij mij.'

I. Een krachtige blijk van een levend gemaakt mens is deze: de diepgaande overtuiging, welke altijd in zijn consciëntie huist, dat hij levende is onder het oog van een alziend God. Wij vinden deze diepgewortelde overtuiging in het hart van niemand anders dan degenen dien de vinger Gods heeft aangeraakt. De mens moge van nature een overheersende en alziende Voorzienigheid erkennen: doch het wortelt niet op een diepgaande wijze in zijn consciëntie: hij leeft niet onder een gevoelig besef, dat het oog Gods op hem is. Er is geen vreze des Heeren in zijn boezem, die 'springader des levens, om af te wijken van de strik-ken des doods.' Doch waar ook de Heere in de ziel geschenen heeft, daar verwekt Hij door het licht van hemels onderwijs, deze overtuiging, welke zij altijd behoudt, en dat een gevoel is, dat eerder toe- dan afneemt, 'Gij, God des aanziens!' Dit vinden we in de tekstwoorden: 'HEERE, voor U is al mijne begeerte.' Alsof David op deze wijze een beroep deed op God, Die de harten doorzoekt: 'HEERE, Gij kunt mijn hart lezen: HEERE er is niet één begeerte in mijn ziel, welke Uw oog niet aanschouwt: HEERE er is binnenin mij niet één gevoel, dat Uw alwetend oog niet opmerkt. Iedere gedachte mijns harten, iedere begeerte mijner ziel, ieder gevoel in mijn consciëntie: dit alles ligt zo open voor Uw hart doorzoekend oog, dat ik U niet behoef te vertellen wat ik geweest ben, wat ik ben, en wat ik begeer te zijn.' Zodanig is het gevoel van iedere levende ziel, in wie de Geest Gods woont.

Hij schenkt die ziel zulk een diepgaand besef van de alwetendheid en de alomtegenwoordigheid Gods, dat ze weet, dat het oog van God de diepten van het hart altijd onderzoekt. Maar welke begeerten waren dat? 'HEERE,' zegt hij, 'voor U is al mijn begeerte.' Er waren dus zekere begeerten, welke werkende waren in de ziel van David, welke opkwamen, vanuit de diepte van zijn hart. Deze begeerten zijn zodanig, als, in meerdere of mindere mate, in alle levende zielen zullen worden gevonden.

a. Eén begeerte was naar de geopenbaarde gunst des Heeren. Op die tijd was David zwoegende onder een gevoel van schuld: de verdorvenheden van zijn hart waren ontdekt en blootgelegd: de Heere openbaarde Zijn ernstig ongenoegen tegen zijn ongerechtigheden: en hij was in hoge mate ter neergebogen door een gevoel van zonde op zijn consciëntie. De gezegende Geest verwekte, onder deze zware lasten, in zijn ziel, een begeerte naar de geopenbaarde gunste Gods. En is dit niet het gevoel van iedere levende ziel: vurige uitgangen naar de geopenbaarde genade en barmhartigheid Gods? Het zal haar niet voldoen deze zaken in Gods Woord op te merken: het zal haar niet bevredigen deze te horen verklaren door de mond van predikanten: het zal haar geen voldoening schenken hierover te horen spreken, zoals deze worden ervaren in het hart van Gods volk. Hij begeert, dat een gevoel van deze geopenbaarde genade aan zijn eigen boezem wordt medegedeeld, dat deze op een krachtige wijze tot zijn eigen ziel moge komen, dat hij een zeker zoet getuigenis van de genade Gods moge ontvangen, doordat die Goddelijke zegen in zijn eigen hart wordt uitgestort. Aldus begeert hij, dat de genade Gods aan zijn ziel wordt geopenbaard, door de ontdekking van

Zijn personele goedertierenheid aan hem, als een schuldige zondaar voor Hem. En wat is alle godsdienst, welke de genieting hiervan niet tot grond heeft?

Deze laat de ziel behoeftig en naakt, behalve wanneer er van tijd tot tijd een zekere ontdekking is van de geopenbaarde genade en gunste Gods. En wat brengt ons op dit punt? Is het niet schuld, schaamte en droefheid? Is het niet een gevoelig besef van onze walgelijkheid en ongerechtigheid voor God? Is het niet een zien en gevoelen, dat 'er in ons, dat is in ons vlees geen goed woont'?

b. Een andere begeerte, welke toen in het hart van David opsprong, was naar de geopenbaarde tegenwoordigheid des Heeren: die tegenwoordigheid in zijn boezem, welke hetgeen krom is zal recht maken en de oneffen plaatsen zal effen maken: die tegenwoordigheid, welke zo vaak zijn hart vervrolijkte, wanneer dat wegwijnde in dit tranendal: die geopenbaarde tegenwoordigheid, welke, zoals de zon, de ziel verlicht, tot welke deze met haar hemelse stralen doordringt, en haar in staat stelt zich voort te spoeden en te hopen tot het einde toe.

c. Hij begeerde ook de zoete verlevendigungen van God in zijn hart te ervaren: opdat hij niet vleselijk, koud, dodig, stom, levenloos, dor, en ongevoelig mocht zijn: doch dat er die genadige verlevendigungen, die Goddelijke verkwikkingen in zijn ziel mochten zijn, dat die hemelse dauw en zalving in zijn hart mocht nederdalen, waardoor hij zou leven onder een gevoelig besef der geopenbaarde gunste Gods, en hij zich in die liefde mocht verheugen, welke de ter neergebogen geest alleen kan bemoedigen.

d. Hij begeerde ook, dat de Heere hem van tijd tot tijd zou zegenen met die ontdekkingen, van zijn aandeel in de liefde en in het bloed des Lams, welke een schuldige consciëntie alleen kunnen reinigen: dat hij de besprenging van het verzoenende bloed op zijn hart mocht ontvangen: dat hij mocht voelen, dat Jezus zijn Borg en Zonedrager was: dat hij zijn naam diep in Zijn hart mocht zien gegraveerd: en op Zijn schouders zien gedragen: dat hij een blik mocht werpen in Zijn medelijdende boezem, en dat hij daar de liefde mocht zien gegraveerd in levende letters: letters, welke nooit weer kunnen worden uitgewist. 'HEERE,' zegt hij, 'voor U is al mijne begeerte:' al de hunkeringen van mijn hart, al de verlangens van mijn ziel, al het zwoegen van mijn boezem: al hetgeen er omgaat in de verborgen kamers van binnen. 'Voor U is al mijne begeerte.' 'Gij weet het: Gij ziet het: want Gij kunt mijn hart lezen: er is geen enkele ademtocht van het levende gebed in mij, noch is er een uitgang van één enkele begeerte, welke Uw oog niet ziet.' Welnu, velen van het volk des Heeren kunnen hun naam niet op een klare wijze lezen in het boek des Levens: vele zijn de twijfels en de vrees, die in hun boezem werkende zijn, of de Heere waarlijk een werk der genade aan hun ziel heeft aangevangen, en of zij waarlijk behoren tot het levende huisgezin des Heeren. Maar dit moeten zij weten, of zij bij tijden en ogenblikken ootmoedig aan de troon der genade kunnen liggen, en zich kunnen beroepen op een hart-doorzoekende God: 'voor U is al mijne begeerte'. Zij moeten weten of zij ooit in ootmoed en verbrokenheid des harten zijn ternedergevallen voor de Goddelijke majesteit, en of zij deze levende begeerten uit hun boezem hebben voelen uitgaan in de oren van de Heere Zebaoth: en of zij op een eerlijke, rechtschapen wijze, en in Goddelijke oprechtheid, tot de Heere kunnen zeggen in de taal van onze tekstwoorden; 'O HEERE, voor U is al mijne begeerte.' 'Gij ziet mijn hart aan, en weet al hetgeen er omgaat in mijn onrustige boezem.' Wanneer u dat kunt zeggen, is dat een kenmerk van het leven. Wanneer dat van tijd tot tijd het gevoelen van uw hart is geweest, dan ervaart u, dat dit hetzelfde gevoelen was, dat werkte in de boezem van David. En God achtte het gepast, dat dit door de vinger des Geestes zou worden geschreven, en op een ernstvolle wijze in de geschiedenis zou worden vermeld tot vertroosting en bemoediging van zielen in soortgelijke omstandigheden.

II. 'En mijn zuchten is voor U niet verborgen.' Wat ligt er opgesloten in deze uitdrukking, 'mijn zuchten'? Zuchten wij niet onder een gevoel van pijn? Het is de natuurlijkste uitdrukking van onze gevoelens, wanneer we onder een doordringend gevoel van pijn verkeren. De vrouw in barensnood, de patiënt onder het scherpe mes van de chirurg, de mens, gekweld door een zekere pijnlijke inwendige kwaal, kunnen alleen lucht geven aan hun smartelijke gevoelens door te zuchten. En is het ook geestelijker wijs niet zo? Wanneer het volk des Heeren zucht, dan bewijst het, dat er binnenin hen een zeker pijnlijk gevoel wordt ervaren: en deze pijnlijke gevoelens kunnen zij alleen maar tot uitdrukking brengen door luide te zuchten voor de troon der genade. Hoe vele zaken zijn er, die pijn veroorzaken in een levende consciëntie!

a. Eén veelvuldige oorzaak van pijn is afwijken van God: en wanneer onze lage afwijkingen met schuld op onze consciëntie worden gelegd, dan doet dit ons zuchten.

Wanneer iemand ziet hoe zijn hebzuchtig hart, zijn afgodische natuur, zijn overspelig oog, hem ter rechter- en ter linkerzijde doet afwijken, doet dit hem zuchten van inwendige pijn. Wanneer hij opmerkt en gevoelt welk een ellendeling hij is: hoe hij, wanneer hij ook maar vijf minuten aan zichzelf is overgelaten, meteen afwijkt op enig verboden pad: en zo hij al niet tot de zonde vervallen is, hij precies langs de rand der verzoeking heeft gewandeld: zal dit hem door zijn innerlijke gevoelens van schuld en schaamte voor een hartdoorzoekend God doen zuchten. Degenen, die dood zijn in de zonde, of dood in een belijdenis, kennen niets van de pijnlijke gevoelens, welke worden teweeggebracht door een gevoel van de inwendige afwijkingen, afgoderijen en overspelerijen van onze diep gevallen natuur. Maar wanneer ook de vermaner Gods zijn intrek neemt in de boezem — een consciëntie, die eerlijk en teder gemaakt is in de vreze Gods: en wanneer die levende vermaner in iemands boezem gaat, waar hij gaat, staat, waar hij staat: voortdurend wacht houdt, een controle-boek bijhoudt, waarin deze iedere overtreding van het hart, de mond, of de hand optekent, en een gezette afrekening voor het oog van een hartdoorzoekend God legt: zal dit hem doen zuchten. Hij zal niet in staat zijn met een lach op zijn gelaat naar bed te gaan: het zal hem zo achtervolgen, wanneer hij voor de troon Gods nadert, dat hij gedwongen zal zijn te zuchten en te kermen, omdat hij geweest is, die hij is geweest. En aldus vertelt hem de vermaner Gods, wiens stem nimmer tot zwijgen kan worden gebracht, hoe hij heeft overtreden, en op hoe velerlei wijze hij van de Heere is afgeweken.

b. Maar het zijn mensen, die zware lasten moeten dragen, welke zuchten.

Zelfs de straatmakers, voor ons een alledaags beeld, die werkzaam zijn in het zware beroep van onze straten te bestraten, kunnen nauwelijks hun hamer zonder een zucht doen neerkomen, zo zwaar is het beroep. En degenen, die moeten arbeiden onder de verdorvenheden van hun natuur, en de boosheden van hun hart, zullen vaak moeten zuchten, vanwege de zware arbeid, waarvoor zij aldus worden gesteld.

c. Zuchten geeft ook te kennen een begeerte naar verlichting van de pijn, welke men verdraagt, zoals een patiënt van het scherpe mes van de chirurg, of een vrouw in barensood van de oorzaak harer smart.

Aldus drukt het zuchten niet alleen maar een gevoel van inwendig lijden uit, maar het getuigt ook van een begeerte naar verlossing. Neem de pijn weg, en u neemt het zuchten weg; neem de oorzaak weg, en het zuchten houdt onmiddellijk op. Zodat de zwijgende, of om nauwkeuriger te spreken, de stomme taal van zuchten, te kennen geeft, dat er wordt uitgezien naar een zekere verlossing, dat hieraan behoefte bestaat, of dat hierop wordt gehoopt. En vinden we dit kenmerk niet gestempeld op het levende zuchten in het achtste hoofdstuk van de Romeinenbrief, waar de apostel zegt: ‘want wij weten, dat het ganse schepsel te zamen zucht, en te zamen als in barensood is tot nu toe. En niet alleen dit, maar ook wij zelve, die de eerstelingen des Geestes hebben, wij ook zelve, zeg ik, zuchten in onszelven, verwachtende de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing onzes lichaams.’ (vers 22, 23). En dan, om aan te tonen, dat dit zuchten naar de verlossing niet de taal der natuur is, brengt de apostel dit terug tot de hemelse oorsprong ervan. ‘En desgelijks komt ook de Geest onze zwakheden mede te hulp: want wij weten niet, wat wij bidden zullen, gelijk het behoort, maar de Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen.’ (vers 26)

Wat brengt hij iedere levende zucht terug tot de kracht Gods! Het is, zegt hij, de Geest Gods in de boezem van een zondaar, Die in hem, en voor hem spreekt, in zijn hart tussen tredend voor de troon der genade. Sommigen van het volk des Heeren worden beproefd, omdat hun gebeden niet samenhangender zijn. Zij hebben ‘geen woorden’, zeggen zij, ‘om hun behoeften uit te drukken: wanneer zij op hun knieën vallen voor de Heere, dan kunnen zij de zinnen niet ordelijk samenvatten.’ Het is een goede zaak, dat zij dit niet kunnen.

Dit sluitende gebed past de huichelaars, en degenen, wier godsdienst op het puntje van hun tong ligt, doch die niets kennen van het werk des Geestes op het hart.

Wanneer zin na zin op schone wijze wordt aaneengeregen, past dit degenen, wier godsdienst nimmer verder zakt dan hun keel. Maar de gebeden van Gods volk, het zuchten en kermen, dat uit hun boezem komt, zijn levende getuigenissen, dat zij wat meer bezitten dan lippendienst om tot de Heere te naderen, iets, dat van meer gewicht is om voor Hem uit te gieten, dan alleen maar verstandelijke begrippen en woorden van de

mens. Het zijn de gevoelige begeerten van hun ziel, welke zij vanwege een grondige noodzaak, aldus in een onsamenhangend roepen voor de troon der genade moeten uitgieten.

Welnu, David wist, zielsbevindelijk, dat dit zuchten voor God niet verborgen was. Hij wist, dat de Onderzoeker der harten, wanneer Hij vanuit Zijn heiligdom in zijn boezem blikte, zag, dat daar zuchtingen lagen. Weet u dit? Wanneer deze zuchtingen er liggen, dan moet u dat weten.

Niemand kan u op dit punt misleiden. Sommigen uwer, die het volk des Heeren zijn, mogen er geen klaar getuigenis van hebben: u moge uw namen niet op een duidelijke wijze geschreven zien in het boek des Levens, en niet in staat zijn u te verheugen in de volle verzekerdheid des geloofs. Maar niemand kan u op dit punt misleiden, noch kunt u uzelf misleiden, of er niet van tijd tot tijd begeerten werkende zijn in uw boezem naar God: of er niet van tijd tot tijd zuchtingen in uw ziel liggen onder een gevoel van smart en schaamte: begeerten in uw hart naar de verschijning van de Zone Gods. Alle mensen op de wereld kunnen u hiervan nimmer beroven. En wanneer u iets van dit gevoel ervaren hebt, dan kunt u met David zeggen, ‘mijn zuchten is voor U niet verborgen.’ ‘Gij weet hoe ik des daags, en hoe ik des nachts zucht! Hoe ik tot U heb gezucht, wanneer ik me te bed begaf! En hoe ik, wanneer ik des morgens ontwaak, nog steeds tot U moet zuchten! Gij weet (ik kan me op U beroepen, want U zijn alle gevoelens mijner ziel bekend),’ ‘mijn zuchten is voor U niet verborgen.’

Wanneer u dat kunt zeggen in eenvoudigheid en oprechtheid Gods, dan is er een blijk van Goddelijk leven in uw ziel. Dit lag in het hart van David, en het ligt eveneens in uw hart. En God heeft dat doen optekenen tot bemoediging en vertroosting van degenen, die iets van deze zaken kennen door Goddelijk onderwijs.

III. ‘Mijn hart keert om en om.’ (Eng. Vert. ‘hijgt’). Er is hier iets, dat enige uitleg behoeft. De psalmist, of liever, de Heilige Geest door de psalmist, brengt een treffend beeld bij: ‘gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, alzo schreeuwt mijne ziel tot U, o God!’ (psalm 42: 2) Welnu, wellicht kunnen we ons een ogenblik voorstellen, wat er met dat beeld wordt bedoeld. Hier is een arm, opgejaagd hert, dat vlucht voor de honden, die het dicht achtervolgen, om het aan stukken te scheuren: het hert, overmand door vermoeidheid, geheel en al snakkend en hijgend naar adem, ziet voor zich een beek. Wat verlangt het ernaar aan deze beek te komen! En wat hijgt het er met een kwellende begeerte naar om zijn ledematen te verfrissen in die koele stroom, en zijn dorst te lessen door het water ervan te drinken!

Zo is het ook geestelijkerwijs. Het volk des Heeren wordt vaak op en neer gejaagd, zoals David door Saul werd gejaagd ‘als een veldhoen op de bergen.’

Hoe vaak worden zij opgejaagd door de satan, opgejaagd door hun zonden! Hoe vaak achtervolgd door schuld, en hoe vaak achtervolgd door schaamte! Wat zitten deze helhonden hen voortdurend op de hielen! En deze dingen doen hen hijgen naar de verkwikkende stromen van het ‘water des Levens.’ Deze oefeningen doen hen ernaar verlangen te drinken uit de beek Siloam, en om een teug uit Betlehems bornput te ontvangen. Aldus geeft het woord ‘hijgen’ te kennen, dat de ziel achter* volgt wordt door de vijanden van haar vrede. Geheel en al vermoeid en dorstig zijnde, verlangt ze naar het water des Levens. Is het soms niet zo met uw ziel? Het is niet zo wanneer u gerust bent, wanneer u op uw heffe stil ligt, wanneer u zich kunt koesteren in het vleselijke en wereldse vermaak: dan bent u niet hijgende naar God.

Maar wanneer er iets plaats heeft, dat uw ziel verontrust en verschrikt doet zijn, iets, dat u, als het ware, op de vleugelen van de wind achtervolgt: en u wordt geoeffend, u bent bekommerd, en bedroefd van geest — het is dan, dat u naar God begint te hijgen. Laten we zeggen, we zijn vleselijk gerust (hetgeen we veelvuldig zijn), en de verzoeking valt ons aan: het lijkt dan, alsof we niet meer kracht bezitten om hieraan het hoofd te bieden, dan het voetpad, waarop wij voortgaan: zo duister, dodig, stom, levenloos, en zo zwak zijn we dan. Doch het is niet altijd zo met ons. Voor zover wij de vreze Gods in onze boezem hebben, zijn er tijden en ogenblikken, dat er enige verlevendiging is: en deze opwekkingen vloeien merendeels voort uit een zekere bezoeking, beproeving, of verzoeking, welke de Heere over ons brengt. Deze dingen achtervolgen ons, als het ware, en jagen ons uit iedere valse schuilplaats, totdat we, als het radeloze hert, ertoe worden gebracht te schreeuwen en te dorsten naar die teugen van het levende water, welke onze dorst alleen kunnen lessen. De uitwerking van de pijnlijke gevoelens, waaronder de ziel zwoegt is, zoals David zegt: ‘mijn hart keert om en om.’ Soms ziet u iemand, die hard gewerkt heeft, hijgen, alsof hij niet op adem komen kon! Is het niet zodanig in de bevinding van het volk des Heeren? Wat schijnt hen de adem in de steek te laten, wanneer zij zwoegen onder moeilijke en zware lasten! Wanneer de verzoeking hen aanvallen lijkt het dan niet alsof zij in alle opzichten moeten bezwijken en neervallen? Zij zijn zo overstelpt door de moeite, dat ze hijgen en

snakken naar adem. Doch waarnaar hijgen ze? Zij hijgen naar de geopenbaarde tegenwoordigheid des Heeren: zij hijgen naar een gevoel van Zijn goedertierenheid, uitgestort in hun ziel: zij hijgen naar een zeker zoet getuigenis, dat de Heere hun God is: zij hijgen naar een gezicht op Christus als hun Zaligmaker: zij hijgen naar de toepassing van Zijn verzoenend bloed, en naar een zekere ontdekking van Zijn dierbaarheid en schoonheid aan hun hart. Aldus 'hijgen' zij naar Hem. Het woord drukt het vurigste en hevigste verlangen uit: een verlangen, dat door niets kan worden bevredigd dan door de Heere Zelf. En op deze wijze is het volk des Heeren onderscheiden van alle andere mensen, die op het aardrijk wonen, dat zij de Heere Zelf nodig hebben, en dat niemand dan Hij hun verlangende ziel kan bevredigen. Tenzij de Heere Zelf hun gebed hoort, is dit voor hen van geen waarde: tenzij de Heere Zelf de Werker van hun godsdienst is, geeft dit hen geen bevrediging: tenzij de Heere tot hun ziel spreekt, neemt dit geen last weg: tenzij de Heere hen toelacht, zijn hun ellende en droefheid onverminderd: tenzij de Heere hen toefluistert, hebben zij nog altijd te worstelen met twijfel en vrees, en al de beroering van hun verontruste boezem. Zodat het volk des Heeren van alle anderen onderscheiden is door deze blijk, dat zij er behoefte aan hebben, dat de Heere alles voor hen, en alles in hen is: opdat Hij alle eer moge hebben, en zij alle zoete en aangename vertroosting. Anderen kunnen worden voldaan met meningen, denkbeelden, bespiegelingen, en met hetgeen zij voor de Heere doen. Maar het volk des Heeren, ziende en gevoelende wat zij zijn, en grondig overtuigd zijnde van hun verloren en verdorven staat van nature, moet de Heere Zelf hebben om het Licht huns aanschijns, hun hemelse Onderwijzer, hun gezegende Leidsman, hun enige Zaligmaker, hun Alles in allen hier, en hun Alles in allen hierna te zijn. Naar deze dingen is hun hart hijgende. Maar is dit altijd zo? Zijn er geen langdurige perioden van vleselijkheid en dorheid? Wanneer er geen begeerte, geen verlangen, geen hongeren, geen dorsten, en geen hijgen is? Niets dan een grote uitgestrektheid van onvruchtbaarheid onder deze vruchtbare akkers? Tussen deze teugjes en proeven liggen uitgestrekte woestijnen van een huilende wildernis. Langdurige perioden van geestelijke honger en dorst liggen er tussen deze verkwikkingen: langdurige tussenpozen, gedurende welke de Heere niet verschijnt als het Licht huns aanschijns. Doch, zelfs dan, wordt het volk des Heeren op duidelijke wijze gekenmerkt door deze trek, dat niemand dan de Heere hun ziel kan bevredigen, dat niemand dan de Heere van vrede kan spreken tot hun hart, dat niemand dan de Heere nog altijd hun zaligheid is, dat naar niemand dan de Heere nog steeds hun begeerte is. En wanneer zij Hem niet bezitten, dan komt het hen zelf voor dat zij geen godsdienst hebben, welke de naam waard is: en voelen zij zich even ontbloot, nooddruftig, naakt, en dor, alsof zij nimmer een getuigenis van de Heere ontvingen, nimmer Zijn tegenwoordigheid kenden, en alsof zij zich nimmer koesterden in de schijnsels Zijner liefde.

IV. 'Mijne kracht heeft mij verlaten.'

En dit was een goede zaak. Wat deed de kracht van David hem verlaten? Dit kwam, omdat hij niet in zijn eigen kracht het hoofd kon bieden aan de zware lasten, welke op zijn hart lagen. Reken erop, dat iemand zijn lasten zal dragen, zo lang als hij dat kan: hij zal het niet opgeven, totdat hij ertoe gedwongen wordt. De mens zal al wat hij kan, doen om de hemel te verdienen: hij zal nooit de overvloedige genade in zijn hart en consciëntie ontvangen, totdat hij wat heeft gekend van de overvloed van zonde. Niemand zal ooit de zaligheid door de verdienste van een ander op prijs stellen, totdat al zijn eigen verdiensten als kaf voor de wind zijn verstrooid. Niemand zal ooit de openbaring der stervende liefde aan zijn ziel waarderen, totdat hij volslagen moe is van zichzelf.

Niemand zal ooit opzien tot de hemel om behouden te worden door een woord des hemels, totdat hij eerst de diepten der hel heeft gezien. Zodat het een goede, alhoewel pijnlijke zaak is voor iemand, dat zijn kracht hem verlaat.

En het is het voornemen des Heeren, dat onze kracht ons zou verlaten, opdat Zijn kracht in onze zwakheid moge worden volbracht. Het is een erg pijnlijk punt om daar zielsbevindelijk te komen, totaal geen kracht te bezitten: om zich te bevinden, waar de Heere Zijn volk brengt, zoals vermeld in psalm 107:12 'waarom Hij hun het hart door zwaarigheid vernederd heeft: zij zijn gestruikeld, en er was geen helper.' Zich te bevinden op die plaats, waar wij een zekere verlossing van God nodig hebben, en ons evenwel niet in staat te voelen dit in onze eigen ziel uit te werken, moet noodzakelijkerwijs een plaats zijn, welke pijnlijk en beproevend is. Te gevoelen, dat wij ons aan de rand van de hel bevinden, en te weten, dat niets dan een almachtige hand ons vandaar kan wegrukken: te bezwijken van geest en te weten, dat niemand dan God Zelf ons kan oprichten, en ons op veilige wijze in de heerlijkheid kan voeren, is een erg beproevende plaats. Doch de Heere brengt daar vroeg of laat al Zijn volk. Op deze wijze speent Hij hen aan hun eigen kracht, eigen

wijsheid, en eigen gerechtigheid. Hij breekt de arm van de schepsels kracht, opdat Hij de eer moge hebben de eeuwige armen onder de ziel te leggen: Hij ontbloot hen van alles, opdat Hij de eer moge hebben, en wij de troost geheel en al door Hem bekleed te zijn. Zodat, hoe pijnlijk het ook moge zijn om te zeggen: ‘mijn kracht heeft mij verlaten.’ het een plaats is, waarop al het volk des Heeren moet komen, en komt naarmate de verdorvenheden van hun hart op een stelligere en grondiger wijze worden ontdekt. Ik twijfel er niet aan, of er was een tijd voor het volk des Heeren hier, dat nog niet geheel hun kracht volkomen verloren was, dat ze een weinig het hoofd konden bieden aan de verzoeking, dat ze de zonde konden weerstaan, dat ze iets konden doen om het ongenoegen Gods weg te nemen, en Zijn goedkeuring te winnen. Maar wat een pijnlijke lessen hebben zij sedertdien geleerd! Nu weten zij, dat niets dan de kracht Gods hen ieder ogenblik voor vallen kan bewaren: niets dan de hand Gods kan hen ervan weerhouden regelrecht in de verzoeking te lopen: niets anders dan het werk Gods kan in hart, mond en leven enige vrucht of genade des Geestes voortbrengen. Al hun kracht heeft hen zo volkomen verlaten, dat zij als leem in de handen van de Pottenbakker moeten liggen, opdat Hij hen moge vormen tot hetgeen Hij verlangt, dat ze zijn: en het is hun begeerte te voelen, dat de hemelse vingers hen kneden tot vaten, gepast tot des Meesters gebruik. ‘Mijn kracht heeft me verlaten.’ ‘Ik ben niet in staat één Goddelijke gedachte of gevoel te verwekken.’ ‘Mijn kracht heeft me verlaten’, ‘en wel zo volkomen, dat ik nimmer kan strijden tegen de satan, nooit de wereld kan overwinnen, nimmer het vlees kan kruisigen, nooit de zonde kan ten onder brengen, nooit mijn hart buiten de verzoeking, noch de verzoeking buiten mijn hart houden kan. Mijn kracht heeft me in alle opzichten verlaten.’ Maar wat is de uitwerking? De Heere wordt er door verheerlijkt: het doet deze tekst zoet en dierbaar zijn voor ons hart, ‘er is hulp besteld bij een Held.’ En wanneer wij vast kunnen geloven, dat Jezus onze Sterkte is, dan beginnen we op te zien tot de Heere om te ervaren, dat Zijn kracht in onze zwakheid wordt volbracht: en dan zien we het oogmerk en de zaligheid ervan, dat onze kracht ons verlaten heeft, opdat wij de kracht Zijner opstanding mogen kennen, en Hem alle roem mogen geven van onze volkomen en eeuwige verlossing. ‘Mijn kracht heeft mij verlaten.’ Hoe leert iemand dit? Doordat hem lasten op de schouders worden gelegd, welke hij niet in eigen kracht dragen kan: doordat hij verzoeking heeft, waarmede hij te worstelen heeft, welke hij niet kan overwinnen: doordat hij verdorvenheden in zijn hart voelt werken, welke hij niet kan loochenen: doordat hij ontdekt, dat het gehele lichaam der zonde en des doods voortdurend het kwaad na wandelt, en dat hij niet in staat is dit één ogenblik te bedwingen. Hij leert dit ook, door zijn algehele onbekwaamheid enig getuigenis van God, enige toefluistering uit des Heeren mond, enige toelaching van Zijn gunst, of enige klare en zekere blijk, dat hij een aandeel heeft aan de liefde en aan het bloed des Lams, te verwekken. Aldus, wanneer hij zegt, ‘mijn kracht heeft me verlaten,’ ontbreekt hem zijn kracht iets te doen, dat hij begeert in Hem en voor Hem te hebben gedaan: en aldus bezwijkt hij voor de troon der genade als een bedorven en hulpeloze zondaar. Maar is dit voor de Heere niet juist de tijd om te verschijnen? De Heere verschijnt nimmer, totdat onze kracht ons verlaat. Wanneer onze kracht ons verlaat, dan doet Hij Zijn kracht kennen: wanneer wij de moed verliezen, richt Hij op: wanneer wij sterven, wekt Hij op: wanneer wij ter-neergebogen zijn, heft Hij op: en wanneer alle dingen ons tegen zijn, toont Hij, dat dit alles voor ons is. Aldus is het volstrekt noodzakelijk, dat het volk des Heeren op dit pad zou gaan, dat hun kracht hen volkomen verlaten zou, opdat zij mogen delen in de rijkdommen van de liefde en het bloed van de Zaligmaker, en Hem gepast en dierbaar mogen vinden voor hun ziel.

V. ‘En het licht mijner ogen, ook zij zelve zijn niet bij mij.’ Er was een tijd, waarin u en anderen van het huisgezin des Heeren licht hadden. Er was voor u een tijd, wanneer u de waarheden in Gods Woord kon opmerken en dat u zelfs kon zien, dat deze alle u toebehoorden, en dat uw naam in het boek des Levens stond.

Maar hebt u niet ervaren, dat het licht uwer ogen van u geweken is? U ziet de leer even duidelijk als altijd: maar u kunt de kracht van die leerstukken niet gevoelen.

Er was een tijd, dat u kon naderen tot de troon Gods, dat u Jezus kon zien door het oog des geloofs, en dat de genegenheden uws harten zich tot Hem uitstrekten: dat u Zijn sterkte kon aangrijpen, Zijn Woord kon geloven, dat u zich kon verheugen in Zijn beloften, en dat u Hem kon aannemen, voor u geworden zijnde al hetgeen uw ziel begeert. Doch hebt u sedertdien niet met David ervaren: ‘en het licht mijner ogen, ook zij zelve zijn niet bij mij.’?

Het is weggenomen. Thans zoudt u Jezus willen aanschouwen. Er was een tijd, dat u Hem zag in ieder hoofdstuk: u kon Hem zien in de schepping, in de voorzienigheid, in de genade: in hetgeen u hoort, in het gebed: u kon Hem zien als de Zone Gods, staande aan de rechterhand des Vaders, tussen tredend voor uw ziel.

Maar het licht is van ons geweken. Hebben wij sindsdien niet vaak in duisternis moeten wandelen, wanneer er geen licht was, niet in staat onze tekenen te zien, of onze blijken en getuigenissen te lezen?

Er was ook een tijd, waarin u licht had om het pad te zien, dat u bewandelde, en dat u er niet aan twijfelde, of u was iemand van het levende huisgezin: u kon het spoor zien, waarop de Heere u leidde, en u geloofde, dat dit u veilig in de heerlijkheid zou voeren.

Wanneer u ook het pad der voorzienigheid overzag, dan merkte u op, hoe de Heere op deze en op die weg verschenen was, en u geloofde, dat ten laatste alles ten goede zou keren. Maar helaas, helaas! Er is een verandering over uw ziel gekomen. Thans moet u zeggen, 'het licht mijner ogen is ook zelven niet bij mij.' U kunt niet de dingen zien, welke u eenmaal opmerkte, u kunt de dingen niet geloven, welke u eenmaal geloofde, u kunt de dingen niet voelen, welke u eenmaal voelde, nóch zich verblijden in de dingen, waarin u zich eenmaal verblijdde. De dagen der duisternis zijn nu vele, 'Och, of ik ware, gelijk in de vorige maanden, gelijk in de dagen toen God mij bewaarde! Toen Hij Zijne lamp deed schijnen over mijn hoofd, en ik bij Zijn licht de duisternis doorwandelde.' (Job 29:2, 3)

Is dit het geval met u? Maar is uw geval een bijzonder geval? Kan het niet worden aangetroffen in Gods Woord? Wordt het niet ervaren in de bevinding van Gods heiligen. Bent u aldus het enige kind van God? Bent u de enige gelovige, die zijn tekenen niet kan zien, of die zijn getuigenissen niet kan lezen? De enige levende ziel, die wandelt in de duisternis, en geen licht heeft? De enige, die zoete getuigenissen en vertroosting is kwijtgeraakt en die treurt over die zaken, waarin hij zich eenmaal verblijdde, doch welke hij vreest nooit weer te zullen genieten? Was Job, David, Jeremia en was Hizkia niet hier? Op deze plaats bevonden zich deze heiligen Gods, terugblikkende op de dagen, welke voorbij waren, en verlangende, dat deze dagen nog eenmaal zouden wederkeren. Ja wat meer is, de Heere Zelf sprak tot Zijn discipelen, dat zij zouden begeren één der dagen van de Zoon des mensen te zien. Toen ze nabij Jezus waren konden zij Hem beschouwen door het oog als zintuig, evenals door het oog des geloofs: zij konden luisteren naar de gezegende woorden, welke van Zijn lippen kwamen, ze konden met Hem aan dezelfde tafel zitten, en Zijn Persoon aanschouwen. Doch Hij werd van hen opgenomen in de hemel: en toen was dit het gevoelen van hun hart: 'O, dat wij de Heere konden aanschouwen, zoals wij Hem eenmaal zagen!'

En dit is de plaats, waarop zich velen van het volk des Heeren bevinden. De meest geliefden en de hoogs begenadigden van het huisgezin Gods zijn vaak op deze plaats gebracht, waar zij alleen maar kunnen zeggen: 'het licht mijner ogen, ook zij zelven zijn niet bij mij.'

Staat hun zaak er dan zo slecht bij, als zij geloven? Hebben zij geen metgezellen, die hetzelfde veelbewogen pad bewandelen? Medetreurden, die hun tranen storten in het eenzame? Pelgrims, die met hen hetzelfde doornepad volgen, wegzinkende in dezelfde modder? Wanneer zij hieraan twijfelen, laat hen dan lezen, hetgeen de Heilige Geest hier heeft opgetekend, en zien of de gevoelens van hun hart en hun bevinding hier niet zijn geschreven als met een lichtstraal 'HEERE, voor U is al mijn begeerte.'

Zijn dit niet juist de gevoelens van uw hart, van degenen onder u, die weten, wat het is te zuchten, te roepen, en te treuren met David onder een gevoel van de verbergingen van Gods aangezicht, en de werkingen van uw eigen ellendige hart, dat vol is van schuld, zonde en schaamte?

Doch met dit alles zijn er gezegende blijken van het leven Gods, werkende in uw ziel.

Het is beter voor u enige van deze pijnlijke oefeningen, deze verwarrende zaken in uw gemoed te hebben, dan gerust te zijn in Zion.

De Heere kon u, zoals Hij dat bij duizenden dode belijders heeft gedaan, op hetzelfde peil hebben gelaten, nimmer bezwijkende, nimmer opstaande: bij wie het nimmer eb, en nimmer vloed is: die nimmer toenemen, en nimmer minder worden. Waar zij zich in januari bevonden, daar zijn ze in december: waar zij in 1836 waren, daar zijn ze in 1846, en daar zullen zij in 1856 zijn, wanneer zij nog leven. Ze gelijken op die stenen beelden, welke wij aan de Nieuwe Weg zien. Deze bezitten al de trekken van een mens: de lippen, de oren, de neus, en de ogen. Kom er twintig jaar later langs, en u zult het oude standbeeld zien staan, waar het stond: het volstrekt onbuigzame marmer wat smeriger en wat meer bezoedeld: maar nog altijd daar staande, zoals het twintig jaar geleden was. Is dit niet het beeld van de mens met de naam van te leven, terwijl hij dood is, met de leerstukken der genade in zijn hoofd, en niets van de kracht ervan in zijn hart? Wat was hij twintig

jaar geleden? Wat hij thans is. Zoals het standbeeld, dat ik beschreven heb, wellicht wat meer bezoedeld en smerig door de verdorvenheden der wereld: maar in 1846 precies hetgeen hij was in 1836: toen dood en nu dood. Is het niet beter een levend mens te zijn, gekneed door de Goddelijke vingers, hoewel misschien wel dwergachtiger dan deze reusachtige standbeelden, welke zo dreigend op ons neerzien vanaf de steenhouwersplaatsen?

Is het niet beter klein en nederig te zijn, doch te leven voor God, dan één van deze hoge beelden te zijn, die louter de uiterlijke gedaante hebben van een mens?

Wanneer er genade in ons hart ligt, dan zullen er in meerdere of in mindere mate die schommelingen zijn, die op- en neer bewegingen van het Goddelijke en verborgen leven. Maar het is verreweg beter, hoe pijnlijk dit ook moge zijn, deze twijfelmoedigheden en oefeningen te hebben, dan op zijn heffe stil te liggen, en gerust te zijn in Zion.

Het zijn deze oefeningen, die de ziel levendig houden. Neem deze weg en de mens zinkt weg in dodigheid. Het water der zee wordt vers en goed gehouden, door heen en weer te ebben. Maar sluit deze wateren af in een havenbekken, wat worden het dan stilstaande wateren!

Deze verliezen al hun frisheid, en worden weinig minder dan een massa vuil en verdorvenheid. Laat zo u, die de Naam Gods vreest, zonder deze oefeningen, zonder de werkingen des Geestes op uw hart, zonder deze op en neer bewegingen, zonder deze eb- en vloedbewegingen van Goddelijk leven in uw ziel zijn, en u zou spoedig gelijk zijn aan het stilstaande water in de haven, zonder enige smeking tot God in het gebed, enige uitgang des levens naar Hem, zonder iets, dat u openbaar maakt als een levend gedenkteken van Gods genade. Daarom hoe pijnlijk, beproevend en verwarrend: hoe gekant tegen vlees en bloed en tegen de rede het pad ook zijn moge, het is evenwel verreweg beter een levende ziel te zijn met krachtige oefeningen, scherpe verzoeken, zware bezoeken, en droefenissen, dan door God met rust te worden gelaten: geen pijnlijke oefeningen, noch aangename gevoelens: geen afkeurende blikken van het aangezicht Gods, noch de toelachingen van Zijn liefdevolle gunst: geen tranen van droefenis, noch tranen van blijdschap: niets van de Heere, doch alles van het eigen ik te hebben. Overgelaten te worden aan ons eigen ik: aan onze trots, vleselijkheid, aan onze verdorvenheid!

Het is verreweg beter één van des Heeren arme, beproefde, verzochte huisgezin te zijn, dien Hij op deze wijze in handen neemt, dien Hij op een verborgen en genadige wijze oefent, dan te leven, zoals velen doen, zonder zorg, of zonder enige vreze, en die nimmer hun staat voor God leren kennen, totdat zij vallen in de poel van vuur.

AMEN.